

Nr 577.

Av herrar Vigelsbo och Pettersson i Ersbacken, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 237, angående komplettering av riksstatsförslaget för budgetåret 1950/51, m. m.

I proposition nr 237 föreslår finansministern ändrad lydelse av 1 paragrafen i förordningen den 3 maj 1929 om särskild skatt å bensin och motorsprit samt av 1 paragrafen i förordningen den 3 maj 1935 angående skatt å vissa för drivande av automobil använda brännoljor. Propositionen innebär att den särskilda skatten å bensin höjes från 18 öre per liter till 25 öre per liter samt olja, avsedd för drivande av automobil, från 14 öre per liter till 20 öre per liter.

År 1948 infördes en tilläggsskatt å bensin av 27 öre per liter samt å vissa brännoljor av 6 öre per liter. Denna tilläggsskatt föreslås nu bli avskaffad, men samtidigt föreslås höjning av den särskilda skatten. Den år 1948 beslutade tilläggsskatten å bensin och vissa brännoljor avsåg emellertid att i sin helhet vara *provisorisk*. När den tillkom och när den beslutades avsågs den ingalunda ha till uppgift att lämna bidrag till statsverkets löpande utgifter. Skatten förestavades helt av strävandena att söka åstadkomma jämvikt mellan köpkraft och varutillgång. Så fort det önskade jämviktsläget uppnåtts, skulle skatten åter avskaffas. Nu synas varumarknadens tillgångar åter täcka behov och efterfrågan, vilket väl också varit motivet till att väsentliga lättnader i 1948 års konsumtionsskattebeslut kunnat föreslås. Därmed ha då också de motiv, varför tilläggsskatten å bensin och vissa brännoljor tillkom, bortfallit. Med hänsyn till vad som vid tilläggsskattens tillkomst framhölls på sakkunnigt håll från alla partier, att man måste sterilisera en hel del av den utelöpande köpkraften, var det fullt begripligt att man då beslöt om tilläggsskattens upptagande. Den köpkraft på 500 milj. kronor, som då allmänt ansågs böra avlastas marknaden, skulle sannolikt inte ha kunnat åstadkommas utan tillgripande av denna skatt. Tilläggsskattens införande var vidare en förutsättning för att det särskilt för landsbygden tyngande söndagsförbudet för framförande av automobil skulle kunna upphävas.

Nu äro emellertid förhållandena annorlunda. Jämviktsläget har i stort sett åter uppnåtts, vilket medfört att bl. a. tilläggsskatten på bensin, motorsprit och brännoljor kan avskaffas. Detta är för alla parter en glädjande tilldragelse. Mindre glädjande är emellertid att finansministern nu med

stöd av en verkställd sakkunnigutredning utnyttjar tillfället att samtidigt höja den särskilda skatten med 7 öre pr liter å bensin samt 6 öre pr liter för brännolja. Detta innebär de facto, att tilläggsskatten inte borttages till hela sitt belopp utan kvarstår med 7 öre per liter för bensin och med 6 öre pr liter för vissa brännoljor. Lika väl som den 1948 införda tillfälliga skatten å bensin och vissa brännoljor med 27 resp. 6 öre pr liter varit en belastning för näringslivet under de två gångna åren, kommer även den enligt förslaget bibehållna delen av 7 resp. 6 öre pr liter att vara detta för framtiden. Denna belastning har i viss utsträckning neutraliserats genom restitution för viktiga delar av näringslivet av tilläggsskatten. Restitution torde därför rättvisligen få äga rum även i fortsättningen, om den särskilda skatten nu sättes till 25 resp. 20 öre pr liter.

Införes bestämmelse om restitutionsrätt för en del av den tillfälliga skatten, som föreslås bli konserverad genom höjningen av den särskilda skatten å bensin och vissa brännoljor, komma sannolikt kostnaderna för kontroll och redovisning vid restitutionen att bli av den storleksordning, att statsverkets vinst av den företagna höjningen av den särskilda skatten kommer att bli ganska blygsam.

Höjer man däremot den särskilda skatten och samtidigt borttager restitutionsrätten kommer detta att hårt drabba näringslivet, särskilt den del därav, som förut fått restitution av hela den genom tilläggsskatten åstadkomna skattehöjningen. Proposition föreligger för övrigt att restitution ej skall medgivas för annat än tilläggsskatten. Vådorna för näringslivets vidkommande torde tillräckligt ha poängterats i 1948 års bensinskattedebatt i riksdagen. Här behöver således endast hänvisas till och understrykas vad som då anfördes.

Alla dessa svårigheter kommer man ifrån, om man låter den särskilda skatten å bensin och vissa brännoljor förbli oförändrad och helt borttager den genom tilläggsskatten åstadkomna skattehöjningen. Den individuella restitutionen av bensinskatt med alla dess kostnader och kontrollåtgärder kommer då utan vidare att kunna bortfalla.

Med hänvisning till ovan anförda motivering få vi hemställa,

att riksdagen måtte besluta att nuvarande lydelse av paragraf 1 i förordningen den 3 maj 1929 om särskild skatt å bensin och motorsprit och av paragraf 1 i förordningen den 3 maj 1935 angående skatt å vissa för drivande av automobil använda brännoljor må förbli oförändrade vid upphävandet av bestämmelserna om tilläggsskatten.

Stockholm den 25 april 1950.

Sven J. Vigelsbo.

E. Pettersson,
Ersbacken.